

Statsforvalteren i Innlandet

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelse nr. 2024.0671.T - Sak nr. 2023/11074

Tillatelse til mudring, utfylling og peling/spunting i Mjøsa – Mjøsfronten – Hamar kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16¹. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad.

Tiltakshaver må på forhånd avklare skriftlig med Statsforvalteren dersom den ønsker å foreta endringer i driftsforhold, utslipp med mer som kan ha miljømessig betydning, og som ikke er i samsvar med opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke tas i bruk, skal virksomheten sende Statsforvalteren en redegjørelse for dette.

Tillatelse gitt: xx.xx.2024	Endringsnummer: -	Sist endret: -
Tore Pedersen e.f. avdelingsdirektør		Merethe Kleiven seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Innhold

1. Tillatelsens ramme og omfang	4
2. Generelle vilkår.....	4
2.1 Gjennomføring av tiltak.....	4
2.2 Varsling av tiltaksgjennomføring.....	4
2.3 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen.....	4
2.4 Utslippsbegrensninger.....	4
2.5 Plikt til å redusere forurensning.....	5
2.6 Endring av vilkår	5
2.7 Plikt til forebyggende vedlikehold.....	5
2.8 Tiltak ved økt forurensningsfare	5
2.9 Internkontroll	5
2.9.1. Miljørisikovurdering	5
2.9.2. Avvikshåndtering.....	6
3. Utslipp til vann.....	6
3.1 Utslippsreducerende tiltak	6
3.2 Mudring og utfylling	6
3.3 Utslippskontroll	7
4. Grunnforurensning og forurensede sedimenter.....	7
5. Avfall.....	7
5.1 Generelle krav	7
5.2 Håndtering av farlig avfall	7
6. Kjemikalier	7
7. Støy og støv	8
7.1 Støy.....	8
7.2 Støv.....	8
8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	8
8.1 Etablering av beredskap	8
8.2 Varsling av akutt forurensning	8
9. Rapportering.....	8
10. Tilsyn.....	9

Endringslogg

Endringsnummer	Endring av	Punkt	Beskrivelse

UTKAST

1. Tillatelsens ramme og omfang

Bedriftsdata

Tiltakshaver	Hamar kommune
Beliggenhet	Mjøsfronten i Hamar kommune
Kommune og fylke	Hamar, Innlandet
Org. nummer (tiltakshaver)	974 638 215
Lokalisering av anlegg (UTM-koordinater, sone 32)	øst: 612659, nord: 6741524
Anleggsnummer	3403.0215.01

Tillatelsen omfatter utslipp fra midlertidig anleggsarbeid i Mjøsa, inkludert mudring, utfylling og peling/spunting, i forbindelse med utviklingen av havneområdet Mjøsfronten i Hamar kommune.

Tillatelsen er gyldig frem til 31. desember 2026.

Ved vesentlige endringer skal virksomheten søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkår i denne tillatelsen overholdes.

2. Generelle vilkår

2.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknaden datert 08.02.2024 og komplettering 19.06.2024, dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

2.2 Varsling av tiltaksgjennomføring

Virksomheten skal varsle Statsforvalteren i Innlandet senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.3 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.4 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning er regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av

slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom regulering i vilkårene.

2.5 Plikt til å redusere forurensning

Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Dette omfatter også stoffer som ikke framgår av vilkår 2.4. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.6 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

2.7 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System og rutiner for vedlikehold av et slikt system skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7¹.

2.8 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter virksomheten å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift.

Virksomheten skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i henhold til vilkår 8.2.

2.9 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på virksomhetens anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

2.9.1. Miljørisikovurdering

Det skal gjennomføres en miljørisikovurdering. Resultatene vurderes opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumentere og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

medføre forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader, inkludert akuttforurensning. Ved endrede forhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over alt som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser forurensning kan medføre.

Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i prosjektet.

Dersom miljørisikovurderingen avdekker behov for at det utarbeides og gjennomføres en utslippskontroll, må dette fastsettes i et kontrollprogram. Det samme gjelder dersom det avdekkes behov for resipientovervåkning. I så tilfelle må overvåkingen fastsettes i et resipientovervåkningsprogram.

2.9.2. Avvikshåndtering

Avvik (brudd på forurensningsregelverket) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvikshåndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7. Dette inkluderer årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av straktiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3. Utslipp til vann

3.1 Utslippsreduserende tiltak

- Med unntak av pelearbeidet i forbindelse med forlengelsen av Skibladnerbrygga, skal alle tiltak om mulig gjennomføres tørt når vannstanden i Mjøsa er lav.
- Ved arbeid i områder under vann skal det etableres en barriere som hindre spredning av partikler, eller på annen måte minimere spredning av partikler. Det skal også etableres en utslippskontroll, jf. pkt. 3.4.
- Mellomlagring av masser skal gjøre på en slik måte at det ikke fører til avrenning til Mjøsa eller forårsaker forurensning av grunn.
- Ved behov for avvanning av forurensete masser før transport og levering til godkjent mottak, må vannet samles opp, analyseres og vurderes, og ev. renses før utslipp til Mjøsa.

3.2 Mudring og utfylling

Det er estimert at mengde masser som skal mudres² er ca. 10 900 m³, mens det skal fylles ut ca. 1550 m³. Mudring er her definert som enhver forsettlig forflytting av masser fra bunnen av Mjøsa, det vil si at masseforflytningen som et resultat av peling/spunting også inngår.

Dette arbeidet

- skal ikke foregå i perioden 1. april til 31. mai,
- skal gjennomføres tørt når vannstanden i Mjøsa er lav, foruten peling som kan utføres fra lekter,
- mudring og utfylling skal utføres i områdene som fremgår av situasjonskart som følger søknaden,
- utgraving og utfylling skal utføres fra land.
- Statsforvalteren skal varsles senest 1 uke før mudre- og utfyllingsarbeid påbegynnes.

² Mudring er her definert som enhver forsettlig forflytting av masser fra bunnen av Mjøsa.

3.3 Utslippskontroll

Ved arbeid i vann skal det etableres en utslippskontroll som gjør det mulig å oppdage ev. partikkelspredning og iverksettelse av nødvendige avbøtende tiltak. Utslippskontrollen skal være skriftlig og inngå i virksomhetens internkontroll.

4. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Anleggsarbeidene skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Tiltakshaver plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på anleggsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven. Forurensningsmyndighet for forurensingsforskriftens kapittel 2. *Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider* er kommunen.

5. Avfall

5.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Tiltakshaver plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften³. Dette inkluderer plastavfall fra sprengsteinmassene som eventuelt fanges opp i tiltaksområdet.

5.2 Håndtering av farlig avfall

Virksomheten skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett. Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal foregå i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikret mot uvedkommende.

Absorbsjonsmidler skal være tilgjengelig der farlig avfall oppbevares.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år og deklarerer på www.avfallsdeklarering.no.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes av tiltakshaveren.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal tiltakshaver dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og

³ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.9 om internkontroll.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁴ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

7. Støy og støv

7.1 Støy

Anleggsstøy skal ikke overstige støygrensene i kap. 6 i retningslinje T-1442/2021⁵. Støyende arbeid skal som hovedregel ikke forekomme på natt, og avvik fra dette må begrunnes.

Det er ikke tillatt med støyende aktivitet i perioden 1. april – 31. mai.

7.2 Støv

Virksomheten skal påse at støv fra anleggsdriften til enhver tid er lavest mulig. Eventuelle klager på støv skal avviksbehandles jf. vilkår 2.9.2 i denne tillatelsen, og om nødvendig skal støvreduserende tiltak iverksettes straks.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1 Etablering av beredskap

Virksomheten skal etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves.

8.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles etter gjeldende forskrift⁶.

Virksomheten skal også underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

Statsforvalteren forutsetter at virksomheten kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om virksomhetens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

9. Rapportering

Alvorlige avvik fra utslippstillatelsen skal straks meldes til Statsforvalteren. Tiltakshaver skal uten opphold varsle Statsforvalteren om alle unormale forhold som har, eller kan få forurensningsmessig betydning.

Når tiltaket er gjennomført skal virksomheten sende inn en sluttrapport. Sluttrapporten skal sendes inn senest 3 måneder etter ferdigstilling, og skal som minimum inneholde opplysninger om

⁴ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008, nr. 516

⁵ Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021, Klima- og miljødepartementet

⁶ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

- Totalt volum av fjernede masser og en oversikt over hvor mye som er gjenbrukt internt i prosjektet eller levert til godkjent mottak.
- Utfyllingens totale volum
- Omfang av arbeid utført under vann
- Omfang av bruk av barriere mot partikkelspredning
- Omfang av plastavfall i sprengsteinsmassene

Resultater fra eventuell utslippskontroll og resipientovervåkning skal inngå i sluttrapporten.

10. Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anlegget til enhver tid.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP

Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenylyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktylyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

	PAH
--	-----

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

	BPA
--	-----

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Organiske UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC